

TEZA: -

Sygn. akt: WO-149/21

ORZECZENIE

z dnia 16 grudnia 2021 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: S WSD Sławomir Pilipiec

Sędziowie: S WSD Piotr Trębicki (sprawozdawca)

S WSD Adam Lonty

Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Bogusławy Boyen

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2021 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy radcy prawnego M. P., wpisanego na listę radców prawnych prowadzoną przez Radę Okręgową Izby Radców Prawnych pod numerem wpisu (...),

obwinionego o to, że:

1. w okresie od 6.09.2017 r. - 21.11.2019 r. w sposób nienależyty wykonywał zleczone mu czynności zawodowe i nie kierował się dobrem Klienta; nie zachował należytej staranności uwzględniającej profesjonalny charakter działania podczas reprezentowania Klienta w postępowaniu przed Sądem Rejonowym sygn. I Ns 345/17, a także nie złożył wniosku o uzasadnienie orzeczenia sądu I instancji i nie złożył środka odwoławczego od orzeczenia sądu kończącego postępowanie w sprawie - przy braku przedstawienia Klientowi informacji o bezzasadności lub niecelowości wnoszenia środka odwoławczego, co stanowi przesłankę zachowania niezgodnego z zasadami etyki radcy prawnego, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 8, art. 12 ust. 1 oraz art. 44 ust. 3, w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1.07.2015 r.), w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6.07.1982 r. o radcach prawnych,

2. w okresie od 6.09.2017 r. - 21.11.2019 r. nie informował Klienta o przebiegu sprawy i wyniku sprawy zakończonej przed Sądem Rejonowym, sygn. I Ns 345/17, co stanowi przesłankę zachowania niezgodnego z zasadami etyki radcy prawnego, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 44 ust. 1, w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1.07.2015 r.), w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6.07.1982 r. o radcach prawnych.

Z powodu odwołania obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 10 sierpnia 2021 r. (sygn. akt: OSD/KR 14/21)

orzeka:

1. utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie
2. na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych zasądza od radcy prawnego M. P. koszty postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej wysokości 1.500,00 (słownie: jeden tysiąc pięćset) złotych płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych.

Uzasadnienie

Orzeczeniem z dnia 21 czerwca 2021 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał radcę prawnego M. P. (dalej „Obwiniony”) winnym popełnienia przewinienia dyscyplinarnego polegającego na tym, że:

- I. w okresie od 06.09.2017 r. - 21.11.2019 r. w sposób nienależyty wykonywał zlecone mu czynności zawodowe i nie kierował się dobrem Klienta; nie zachował należytej staranności uwzględniającej profesjonalny charakter działania podczas reprezentowania Klienta w postępowaniu przed Sądem Rejonowym, sygn. I Ns 345/17, a także nie złożył wniosku o uzasadnienie orzeczenia sądu I instancji i nie złożył środka odwoławczego od orzeczenia sądu kończącego postępowanie w sprawie - przy braku przedstawienia Klientowi informacji o bezzasadności lub niecelowości wnoszenia środka odwoławczego, przez co naruszył zasady etyki radcy prawnego, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 8, art. 12 ust 1 oraz art. 44 ust. 3, w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 75. ze zm.) o radcach prawnych i za to przewinienie

dyscyplinarne na podstawie art. 65 ust. 1 pkt. 3, w zw. z ust. 2 ba ustawy o radcach prawnych wymierzył obwinionemu karę pieniężną w wysokości 10.000 zł.

- II. W okresie od 06.09.2017 r. - 21.11.2019 r. nie informował Klienta o przebiegu sprawy i wyniku sprawy zakończonej przed Sądem Rejonowym, sygn. I Ns 345/17, co stanowi przesłankę zachowania niezgodnego z zasadami etyki radcy prawnego tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 44 ust. 1, w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (j.t Dz. U. 2020 poz. 75 ze zm.) i za to przewinienie dyscyplinarne na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2a ustawy o radcach prawnych wymierzył obwinionemu karę nagany i zakaz wykonywania patronatu przez okres 3 lat.

Obwiniony został także obciążony kosztami postępowania w wysokości 3.000 zł.

Od powyższego orzeczenia w całości w ustawowym terminie odwołał się Obwiniony, zarzucając orzeczeniu Sądu I instancji:

1. Rażące naruszenie przepisów postępowania:

a. art. 433 § I i 2 k.p.k. w zw. z art. 424 § I pkt 2 k.p.k., w zw. z art. 458 k.p.k., w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych,

b. art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k., w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k., w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych,

c. art. 399 § 2 k.p.k., w zw. z art. 401 § 1 k.p.k. i art. 6 k.p.k. poprzez ich niezastosowanie i nieodroczenie posiedzenia w dniu 21.06.2021 r. pomimo usprawiedliwionej nieobecności i wniosku obwinionego,

2. Rażące naruszenie prawa materialnego:

a. art. 64 ust. 1, w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych oraz w zw. z art. 6, art. 38 ust. 1, 3 i 4 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

b. art. 64 ust. 1, w zw. z art. i 1 ust. 1 ustawy o radcach prawnych oraz w zw. z art. 38 ust. 2 KERP w zw. z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 38 ust. 3 i 4 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

3. Rażąco niewspółmierność kary orzeczonej w pkt I tj. kary pieniężnej w kwocie 10.000 zł, czyli 4,444 krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę przysługującego w 2019 r. do stopnia winy oraz wagi przewinienia dyscyplinarnego popełnionego przez obwinionego.

W konsekwencji Obwiniony wniósł o:

- I. Zmianę zaskarżonego orzeczenia w pkt I poprzez wymierzenie obwinionemu kary nagany i zakazu wykonywania patronatu przez okres 5 lat ewentualnie o zmianę orzeczenia i wymierzenie obwinionemu kary pieniężnej w kwocie 3375,00 zł, (1,5 krotność minimalnego wynagrodzenia przysługującego za pracę w 2019 r.) ewentualnie o uchylenie ww. orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania OSD OIRP;**
- II. Obciążenie kosztami postępowania za pierwszą instancję Okręgowej Izby Radców Prawnych ;**
- III. Obciążenie kosztami postępowania odwoławczego Krajowej Izby Radców Prawnych.**

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie nie ma usprawiedliwionych podstaw i nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd odwoławczy stwierdza, iż podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną dokonaną przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny

Wyższy Sąd Dyscyplinarny, po zapoznaniu się z całokształtem materiału dowodowego zebranego w sprawie, uzasadnieniem orzeczenia sądu I instancji oraz odwołaniem obwinionego, uznał, że zarzuty sformułowane przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego wobec Obwinionego, we wniosku ukaranie, pozostają uzasadnione i znajdują oparcie w materiale dowodowym sprawy.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. 2020 poz. 75 z późn. zm.) radcowie prawni podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych. Zgodnie z art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (dalej „KERP”) radca prawny jest zobowiązany wykonywać czynności z należytą starannością wymaganą od zawodowego pełnomocnika. Profesjonalne świadczenie pomocy prawnej nakazuje radcy prawnemu nie tylko zapewnienie merytorycznie wysokiego poziomu świadczonych klientowi usług, lecz także powinno gwarantować zapewnienie odpowiedniego działania w sprawie, której się podjął.

Radca prawny jest zobowiązany, w myśl art. 6 KERP, wykonywać czynności zawodowe rzetelnie uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami. Art. 44 ust. 1 KERP nakazuje radcy prawnemu informowanie klienta o przebiegu sprawy i jej wyniku, w szczególności o skutkach podejmowanych czynności. I tak odnosząc się już do konkretnych okoliczności niniejszej sprawy, w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, z materiału dowodowego zebranego w sprawie jednoznacznie wynika, że Obwiniony w sposób nienależyty wykonywał zleczone mu czynności zawodowe i nie kierował się dobrem Klienta. Nie zachował należytej staranności uwzględniającej profesjonalny charakter działania podczas reprezentowania Klienta w postępowaniu przed Sądem Rejonowym, sygn. I Ns 345/17, a także nie złożył wniosku o uzasadnienie orzeczenia sądu I instancji i nie złożył środka odwoławczego od orzeczenia sądu kończącego postępowanie w sprawie - przy braku przedstawienia Klientowi informacji o bezzasadności lub nie- celowości wnoszenia środka odwoławczego, co stanowi przesłankę zachowania niezgodnego z zasadami etyki radcy prawnego. Zatem Obwiniony dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, w związku z art. 8, art. 12 ust. 1 oraz art. 44 ust. 3, w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu obowiązującym od dnia 01.07.2015 r.), nadto nie informował Klienta o przebiegu sprawy i wyniku sprawy zakończonej przed Sądem Rejonowym, sygn. I Ns 345/17, co stanowi przesłankę zachowania niezgodnego z zasadami etyki radcy prawnego, co z kolei stanowi przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych, w związku z w art. 44 ust. 1, w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu obowiązującym od dnia 01.07.2015 r.).

Wyższy Sąd Dyscyplinarny podziela przywołane przez sąd I-instancji stanowisko utrwalonej linii orzeczniczej, iż zaniechanie informowania klienta o przebiegu postępowania oraz nieobecność

podczas rozprawy stanowi naruszenie zasad Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Sąd I-instancji przywoływał tu chociażby orzeczenie OSD z dnia 9.09.2014 r. o sygnaturze: D 18/14 (nie- publ.).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w dniu 21 czerwca 2021 r. orzekł karę nagany, karę pieniężną oraz zakaz wykonywania patronatu przez okres 3 lat, jako adekwatną do okoliczności popełnionych czynów, ich skutku oraz postawy Obwinionego w toku prowadzonego postępowania dowodowego, tj. brakiem udzielenia odpowiedzi przez Obwinionego na wezwanie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, który to brak Obwiniony usprawiedliwił dopiero 20 stycznia 2021 r., podczas przesłuchania. Zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego wskazane przez sąd I-Instancji okoliczności są istotne dla wyrokowania w zakresie kary.

W Odwołaniu Obwiniony podnosi, iż kara wymierzona obwinionemu za czyn opisany w pkt I, tj. kara pieniężna w kwocie 10.000 jest karą rażąco niewspółmierną do czynu zarzucanego obwinionemu, jak również jest niewspółmiernie wysoka do aktualnej sytuacji osobistej, majątkowej oraz do możliwości zarobkowych obwinionego. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zaskarżonym orzeczeniem orzekł jednostkowo za czyn opisany w pkt 1 wniosku o ukaranie karę pieniężną w kwocie 10.000 zł oraz za czyn opisany w pkt II karę nagany i karę dodatkową zakazu sprawowania patronatu na okres 3 lat. Zdaniem obwinionego dolegliwość orzeczonej przez OSD kary pieniężnej znacznie przekracza stopień winy obwinionego, a ponadto w sposób zupełnie dowolny i dla obwinionego niezrozumiały przekracza wskazane w ustawie miarkowanie wysokości kary pieniężnej, która może wynieść minimum 1,5-krotność, a maksymalnie 12-krotność minimalnego wynagrodzenia przysługujące za pracę w roku popełnienia przez obwinionego przewinienia dyscyplinarnego.

Z tak przedstawionym i uzasadnionym poglądem Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie może się zgodzić. Sam Obwiniony wskazuje, że wysokość kary pieniężnej nałożonej na obwinionego przez OSD stanowi 4,444 krotność minimalnego wynagrodzenia przysługującego za pracę w 2019 r., tj. w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez obwinionego, kiedy to minimalne wynagrodzenie za pracę wynosiło 2250 zł brutto miesięcznie. Zatem wymierzana Obwinionemu kara mieści się w dolnym przedziale kar, zbliżając się bardziej do zaledwie 1/3 tego przedziału. Dlatego zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego wymierzona kara jest karą sprawiedliwą. Jednocześnie kara ta nie jest karą pomijalną w realiach życia codziennego i gospodarczego. Dlatego tylko taka kara pieniężna, niebędąca karą znikomą, niedolegliwą, zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego ma szansę zapobiegać dalszemu popełnianiu przez Obwinionego

podobnych czynów w przyszłości. Kara taka odpowiada interesowi samorządu radcowskiego i społeczeństwa, a jednocześnie w relacji wobec pokrzywdzonego, ma szansę stanowić realne zadośćuczynienie naruszonego poczuciu zaufania do zawodu radcy prawnego.

Obwiniony w odwołaniu przywoływał jeszcze ogólne okoliczności obecnej sytuacji osobistej oraz materialnej Obwinionego, a także obecne możliwości zarobkowe obwinionego, znów z ogólnym przywołaniem pandemii SarsCov2. W tym miejscu Obwiniony w odwołaniu przywoływał rzekome znaczne ograniczenie możliwości zarobkowych począwszy od marca 2019 r., jak też pogorszenie sytuacji majątkowej obwinionego. Sąd stwierdza jednak, że okoliczności te są przywołane jedynie ogólnie, i niepoparte żadnymi dowodami, które miałyby spowodować np. zmniejszenie wymiaru kary finansowej. Same zaś okoliczności zmian na rynku usług prawnych związane z pandemią SarsCov2 są zdaniem sądu dwójakie, gdyż z wielu źródeł np. mediów, można przekonać się o zwiększeniu wynagrodzeń i pensji prawników, jak też ze zwiększonym zapotrzebowaniu na usługi prawne.

Obwiniony w odwołaniu także w sposób ogólny zarzucił, że Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie zrealizował, czy też pominął zasadę absorpcji kar, orzekając poszczególne kary jednostkowe. Pomijając zasadę, czy tak ogólna wzmianka zawarta w części uzasadniania Odwołania może być przedmiotem kontroli instancyjnej, zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego wymierzona Obwinionemu kara za wskazane przewinienia dyscyplinarne, jest zgodna z obowiązującymi z tym zakresie przepisami.

W dalszej części Odwołania Obwiniony podniósł także zarzut naruszenia przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny art. 399 § 2 k.p.k., w zw. z art, 401 § 1 k.p.k. i art. 6 k.p.k. poprzez ich niezastosowanie i nieodroczenie posiedzenia wyznaczonego na dzień 21.06.2021 r. pomimo usprawiedliwionej nieobecności obwinionego na wyznaczonym posiedzeniu OSD, a także złożenia przez obwinionego wniosku o odroczenie posiedzenia z uwagi na niemożność osobistego wzięcia udziału w posiedzeniu i obronę swoich praw w dniu 21.06.2021 r., spowodowane nagłym rozstrojem zdrowia obwinionego. Powyższe zdaniem Obwinionego zostało należycie udokumentowane, poprzez niezwłoczne przesłanie do OSD zaświadczenia lekarskiego wydanego w dniu 21.06.2021 r. W tym zakresie Obwiniony przywołał w Odwołaniu szereg argumentów, zgodnie którymi w jego ocenie, zarówno wniosek o odroczenie posiedzenia jak i uzyskanie zaświadczenia lekarskiego, zostały złożone przez obwinionego niezwłocznie. Obwiniony przywołuje, że wniosek wraz z usprawiedliwieniem nieobecności złożył drogą e-mailową, a dodatkowo próbował skontaktować się z OSD oraz z Rzecznikiem Dyscyplinarnym drogą

telefoniczną. Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie może jednak zgodzić się z tymi zarzutami. W zasadzie Obwiniony nie podważa, że nie stawił się na rozprawie wyznaczonej przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, a jego e-mail stanowiący wniosek o odroczenie rozprawy, wpłynął do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego już po zamknięciu przewodu sądowego i wydaniu orzeczenia. W tym punkcie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w uzasadnieniu orzeczenia dodał, że takie działanie radcy prawnego tylko utwierdza organy dyscyplinarne samorządu radcowskiego w przekonaniu o trafności orzeczenia sądu I instancji. Wyższy Sąd Dyscyplinarny zgadza się z tym spostrzeżeniem, jak też z tym, że działanie Obwinionego stanowi także potwierdzenie słuszności zarzutu Rzecznika Dyscyplinarnego o braku zapobiegliwości w działaniu Obwinionego.

Zdaniem Sądu wymierzona kara jest sprawiedliwa i zapobiegnie dalszemu popełnianiu przez Obwinionego podobnych czynów w przyszłości. Ponadto odpowiada interesowi samorządu radcowskiego, a jednocześnie stanowi realne zadośćuczynienie naruszonemu poczuciu zaufania do zawodu radcy prawnego.

Wymierzona przez Sąd I instancji kara trafnie realizuje względy prewencji ogólnej i indywidualnej oraz przede wszystkim uwzględnia stopień winy Obwinionego.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe względy, wobec niepotwierdzenia którejkolwiek z podstaw odwoławczych wskazanych w art. 438 k.p.k., jednocześnie nie identyfikując w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 k.p.k., ani przesłanek do działania z mocy art. 440 k.p.k., na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie pierwsze ustawy o radcach prawnych w związku z § 1 ust. 1 pkt 2 uchwały nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z 20 marca 2015 r. w sprawie zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego.